

Meteorologisk
institutt

No. 15/2023
METEOROLOGI
Tromsø, 09.12.2022
ISSN 1894-759X

METinfo

Hendelserappport

Svært mye regn i Troms og Finnmark 14. og 15. juli 2022

Forfatter: Maiken Vassel, Gjermund Haugen, Jostein Mamen
Godkjent av avdelingsleder: Justyna Wodziczko

Innhold

Sammendrag	2
Værsituasjonen	3
Farevarsler	6
Utstedt torsdag formiddag	7
Svært mye regn, oransje nivå, deler av Vest Finnmark og Finnmarksvidda	7
Svært mye regn, oransje nivå, deler av Troms og Vest-Finnmark	8
Oppdatert torsdag kveld	9
Svært mye regn, oransje nivå, Alta, Karasjok og Kautokeino kommuner	9
Svært mye regn, oransje nivå, store deler av Troms	10
Oppdatert fredag formiddag	11
Svært mye regn, oransje nivå, Ytre strøk av Troms sør for Tromsø	11
Nedbørsobservasjoner fra det aktuelle området	12
Sjeldenhet	15
Konsekvenser	16
Skader og infrastruktur	16
Medieklipp	17
Oppsummering/Konklusjon	19

Sammendrag

Torsdag 14. juli dannet det seg et lite, men kraftig lavtrykk på Kola-halvøya i Russland med mye konvektiv aktivitet. Lavtrykket passerte nordvestover over Finnmark i løpet av dagen og natt til fredag.

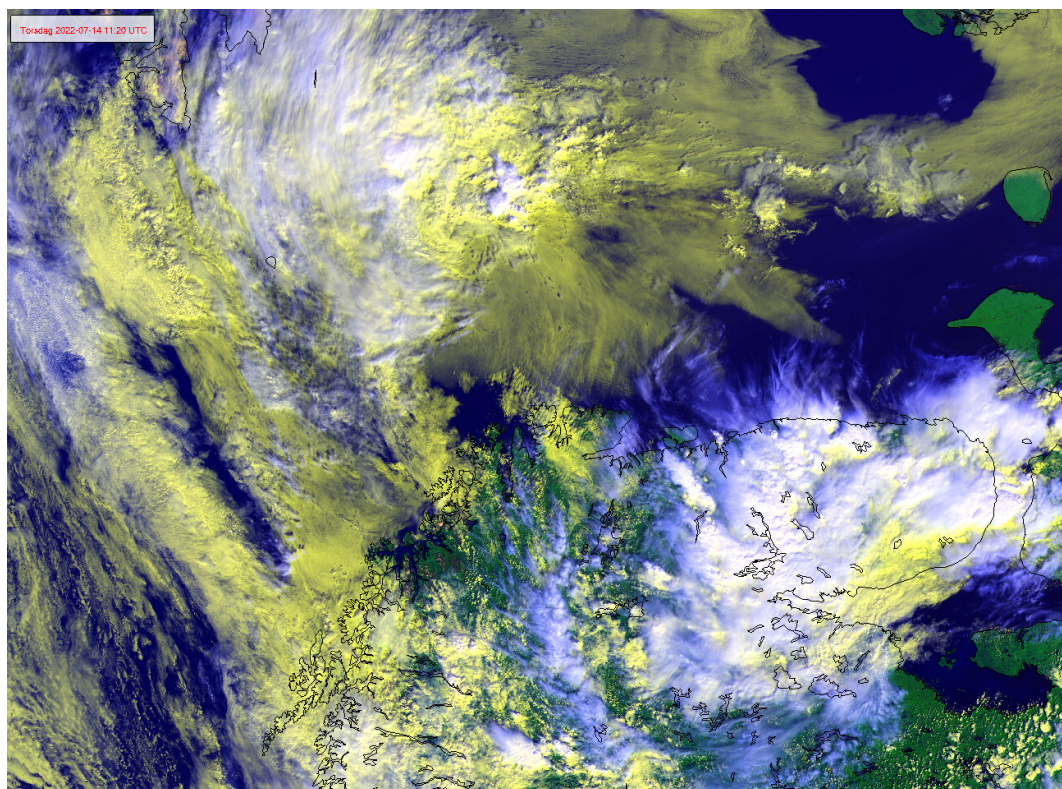
Værhendelsen ga sjeldent mye regn på kort tid i Vest-Finnmark og Nord-Troms. De første farevarslene ble utstedt kun et halvt døgn før hendelsen, noe som skyldes at den tidlige ikke var ventet å utgjøre noen fare.

Farevarselet stemmer godt overens med de retningsgivende kriteriene (i millimeter) i Alta og Nord-Troms vest for Lyngsalpan, mens værstasjonene i resten av Troms og Finnmark fikk nedbør under kriteriene.

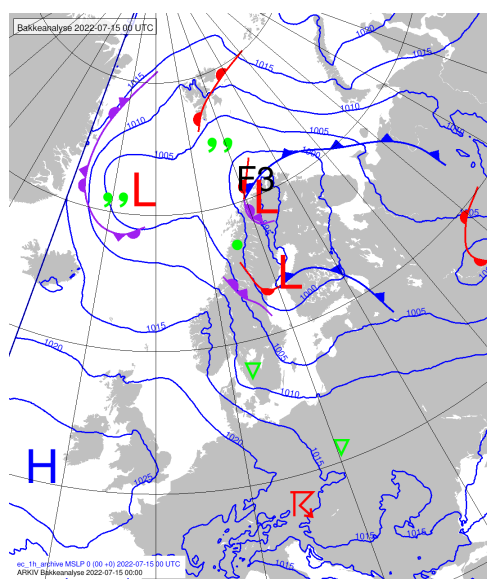
Vannskadene tilsier at konsekvensene av regnhendelsen har vært på gult nivå, ikke oransje nivå.

Værsituasjonen

Et lavtrykk lå torsdag 14.07.2022 over Kola-halvøya. Nord for dette lavtrykket var det nordøstlig vind og varmluft som flyttet seg fra Russland mot Finnmark og senere mot Svalbard.

Figur 1. Satellittbilde 14.07.2022 kl 13

Figur 2. Meteorologens væranalyse 15.07.2022 kl 02

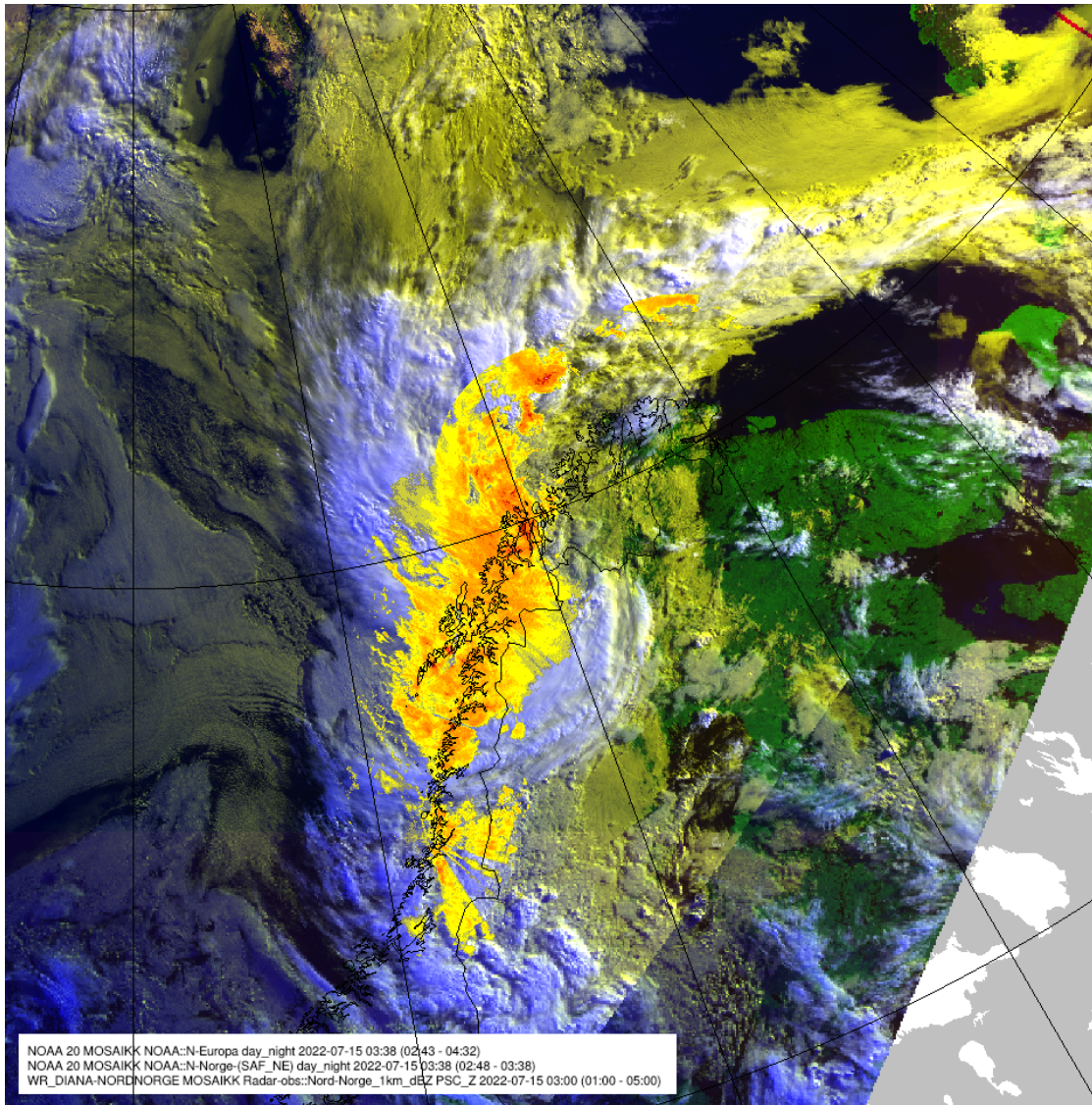
3

Meteorologisk institutt
Org.nr 971274042
post@met.no
www.met.no / www.yr.no

Oslo
Pb 43, Blindern
0313 Oslo
T. 480 72 536

Bergen
Allégaten 70
5007 Bergen
T. 480 68 406

Tromsø
Pb 6314, Langnes
9293 Tromsø
T. 480 68 191

Figur 3. Radar- og satellittbilde 15.07.2022 kl 05

Fredag kl 12 var lavtrykket på sitt dypeste med 992 hPa og hadde da flyttet seg ut i havet nordvest for Troms, på ca 71° N og 19° E.

I prognosene på onsdag var det ikke noe antydning til kraftig nedbør i Troms og Finnmark. Med en litt nordlig bane på lavtrykket lå kraftigst nedbør ute i havet mens det over Finnmark bare kunne ventes noen enkelte byger.

Prognosene på torsdag viste et kraftigere lavtrykk og nå med en plassering over Finnmark. Dermed kunne det først forventes konvektiv og så frontal nedbør, og prognosene viste de høyeste verdiene rundt Alta på opp mot 60 mm på 12 timer. Det ble derfor sendt ut oransje farevarsel for regn for deler av Troms, Vest-Finnmark og Finnmarksvidda. Torsdag kveld ble farevarselet oppdatert til å dekke et litt mer sørlig område.

Prognosene på fredag viste et litt mindre kraftig lavtrykk sammenlignet med prognosene på torsdagen. Samtidig var kraftigst nedbør nå forventet å være mer konsentrert på kysten i Sør-Troms. Her ble det forventet at pålandsvind ville kunne forsterke nedbøren gjennom orografisk heving. Modellene viste verdier på rundt 55 mm på 12 timer, og det ble derfor bestemt å opprettholde det oransje nivået. Farevarselet ble oppdatert til kun å gjelde ytre strøk i Troms sør for Tromsø og varselet ble forlenget i noen timer.

Farevarsler

	Utfordrende	Alvorlig	Ekstremt
Observert			
Sannsynlig		Utstedt torsdag formiddag for Senja til Vest-Finnmark Oppdatert torsdag kveld for Troms, Alta og Finnmarksvidda Oppdatert fredag formiddag for ytre strøk mellom Harstad og Tromsø.	
Mulig			

NVE utstedte gult flomvarsel og gult jord- og flomskredfarevarsel for deler av Troms og Finnmark.

Utstedt torsdag formiddag

Svært mye regn, oransje nivå, deler av Vest Finnmark og Finnmarksvidda

Utstedt kl 11:44. Gyldig fra torsdag kl 20 til fredag kl 10.

Det ventes svært mye regn, lokalt 30-50 mm/12t. Mye av nedbøren vil komme som kraftig bygenedbør og er ventet å lokalt overskride 15mm/1t.

Anbefalinger:

- Vurder behov for forebyggende tiltak.
- Følg lokale myndigheters instruksjoner, og råd fra beredskapsmyndigheter.
- Behov for beredskap skal vurderes fortløpende av beredskapsaktører.
- Sjekk veimeldinger (175.no).
- Tilpass farten og kjøør etter forholdene.

Konsekvenser:

- Fare for overvann i tettbygde områder.
- Se www.varsom.no for mer informasjon.
- Fare for stengte veier og/eller overvann ved bekke- og elveløp.
- Vanskelige kjøreforhold grunnet overvann og fare for vannplaning.

Svært mye regn, oransje nivå, deler av Troms og Vest-Finnmark

Utstedt kl 11:44. Gyldig fra fredag kl 00 til 17.

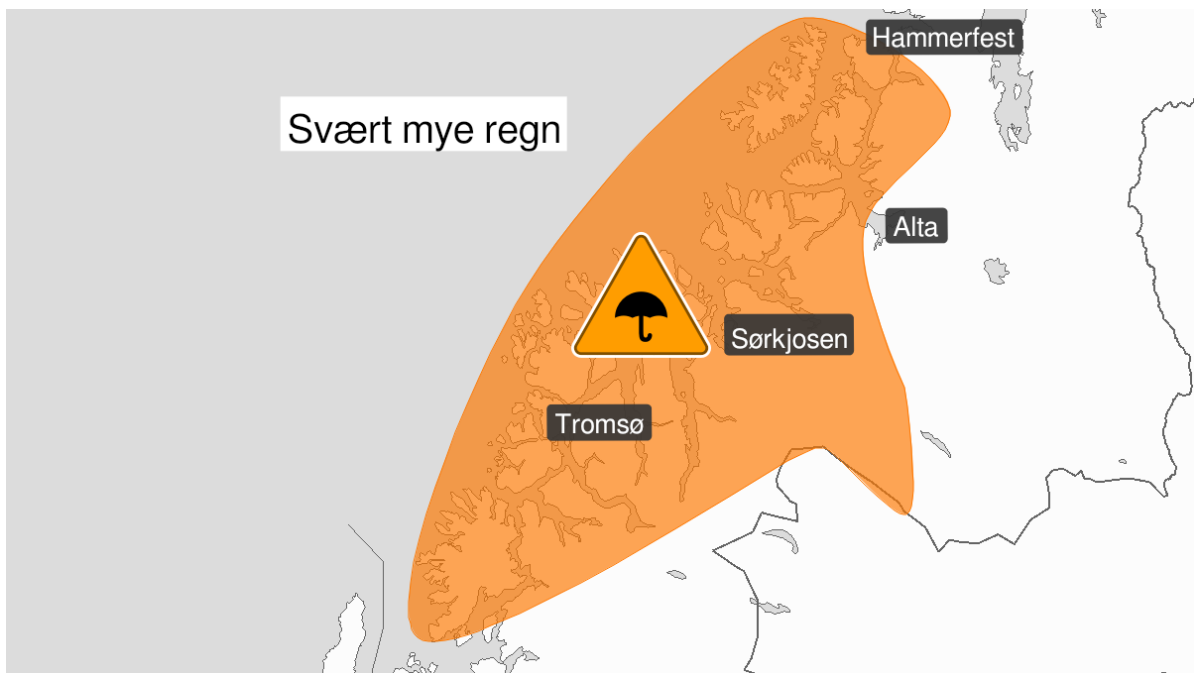
Det ventes svært mye regn, lokalt 40-60 mm/12t, mest nedbør ventes i ytre strøk.

Anbefalinger:

- Vurder behov for forebyggende tiltak.
- Følg lokale myndigheters instruksjoner, og råd fra beredskapsmyndigheter.
- Behov for beredskap skal vurderes fortløpende av beredskapsaktører.
- Sjekk veimeldinger (175.no).
- Tilpass farten og kjør etter forholdene.

Konsekvenser:

- Fare for overvann i tettbygde områder.
- Se www.varsom.no for mer informasjon.
- Fare for stengte veier og/eller overvann ved bekke- og elveløp.
- Vanskelige kjøreforhold grunnet overvann og fare for vannplaning.

Oppdatert torsdag kveld

Svært mye regn, oransje nivå, Alta, Karasjok og Kautokeino kommuner

Oppdatert kl 20:42. Gyldig fra torsdag kl 20 til fredag kl 03.

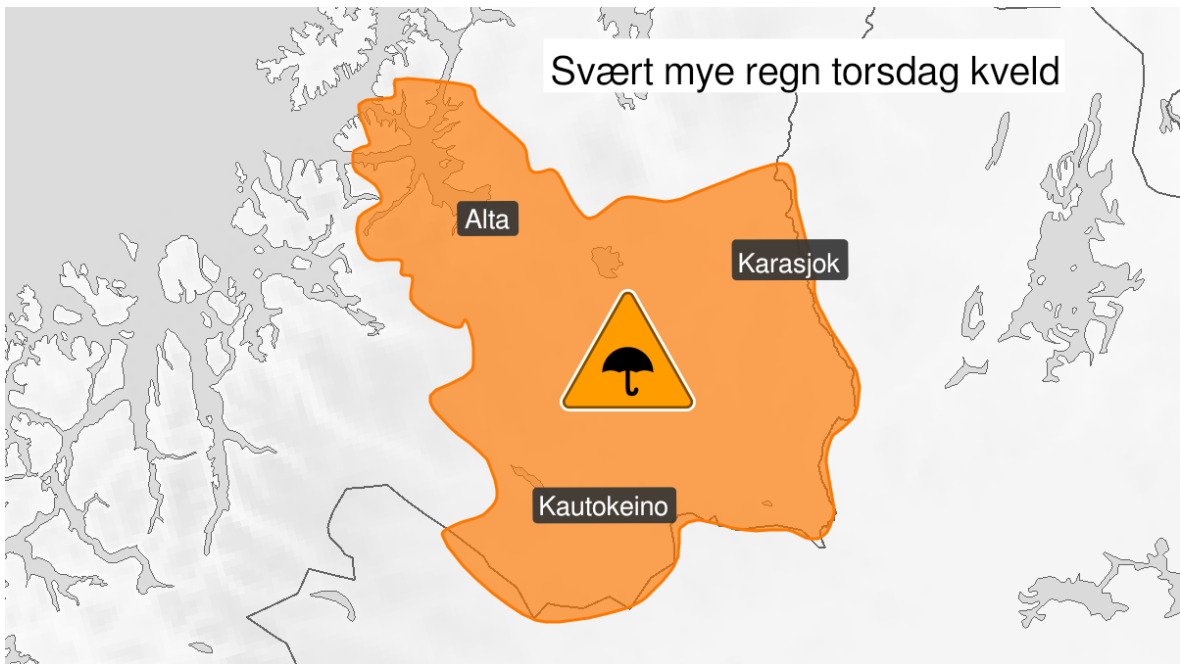
Det ventes svært mye regn, lokalt 25-40 mm/6t. Mye av nedbøren vil komme som kraftig bygenedbør og er ventet å lokalt overskride 15mm/1t.

Anbefalinger:

- Vurder behov for forebyggende tiltak.
- Følg lokale myndigheters instruksjoner, og råd fra beredskapsmyndigheter.
- Behov for beredskap skal vurderes fortløpende av beredskapsaktører.
- Sjekk veimeldinger (175.no).
- Tilpass farten og kjøør etter forholdene.

Konsekvenser:

- Fare for overvann i tettbygde områder.
- Se www.varsom.no for mer informasjon.
- Fare for stengte veier og/eller overvann ved bekke- og elveløp.
- Vanskelige kjøreforhold grunnet overvann og fare for vannplaning.

Svært mye regn, oransje nivå, store deler av Troms

Oppdatert kl 20:42. Gyldig fra fredag kl 00 til 14.

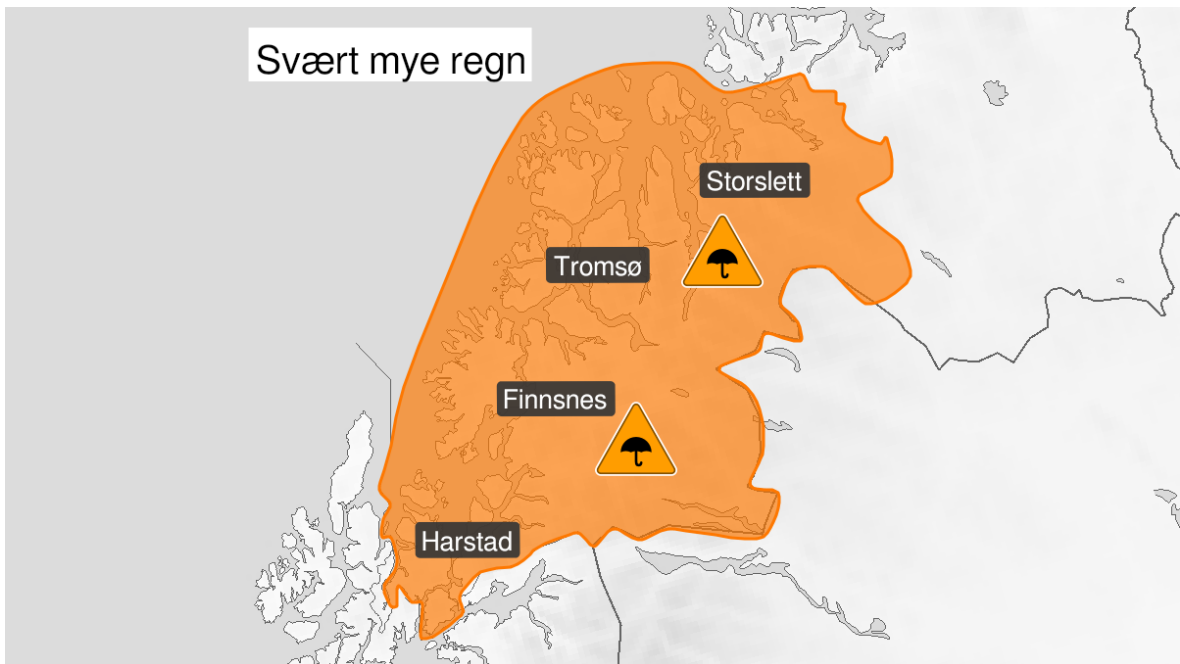
Det ventes svært mye regn, lokalt 40-60 mm/12t, mest nedbør ventes i ytre strøk.

Anbefalinger:

- Vurder behov for forebyggende tiltak.
- Følg lokale myndigheters instruksjoner, og råd fra beredskapsmyndigheter.
- Behov for beredskap skal vurderes fortløpende av beredskapsaktører.
- Sjekk veimeldinger (175.no).
- Tilpass farten og kjør etter forholdene.

Konsekvenser:

- Fare for overvann i tettbygde områder.
- Se www.varsom.no for mer informasjon.
- Fare for stengte veier og/eller overvann ved bekke- og elveløp.
- Vanskelige kjøreforhold grunnet overvann og fare for vannplaning.

Oppdatert fredag formiddag

Svært mye regn, oransje nivå, Ytre strøk av Troms sør for Tromsø

Oppdatert kl 09:58. Gyldig fra fredag kl 10 til 18.

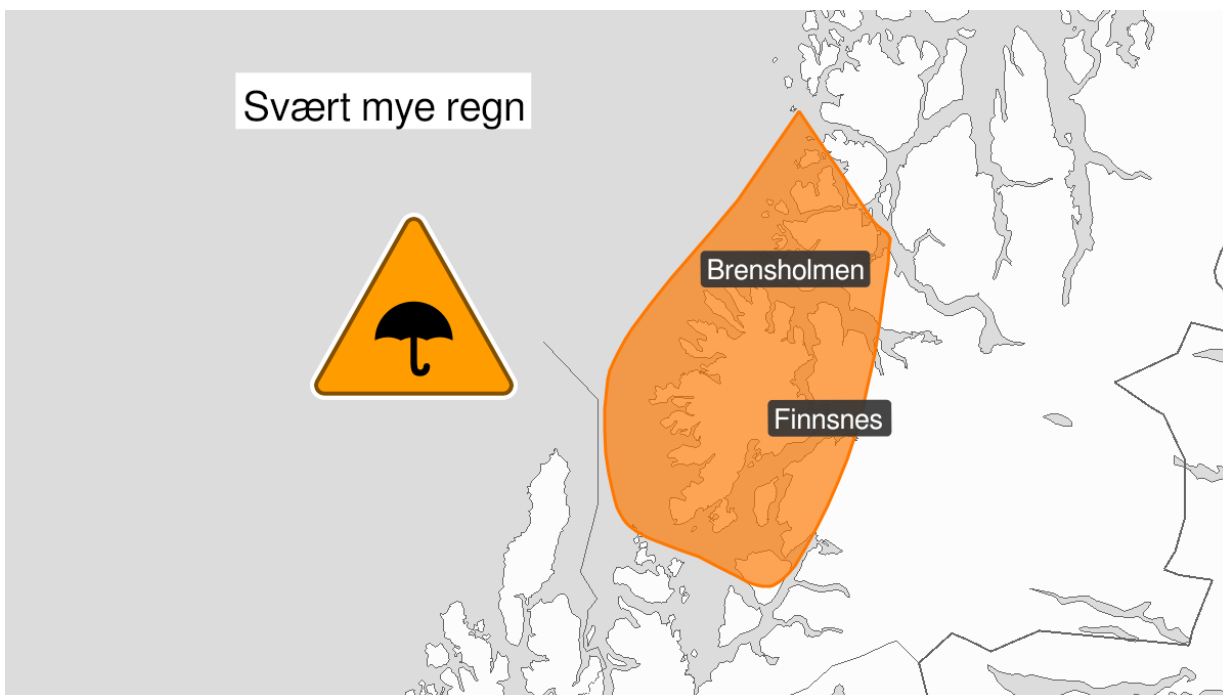
Det ventes svært mye regn, lokalt 40-60 mm/12t.

Anbefalinger:

- Vurder behov for forebyggende tiltak.
- Følg lokale myndigheters instruksjoner, og råd fra beredskapsmyndigheter.
- Behov for beredskap skal vurderes fortløpende av beredskapsaktører.
- Sjekk veimeldinger (175.no).
- Tilpass farten og kjør etter forholdene.

Konsekvenser:

- Fare for overvann i tettbygde områder.
- Se www.varsom.no for mer informasjon.
- Fare for stengte veier og/eller overvann ved bekke- og elveløp.
- Vanskelige kjøreforhold grunnet overvann og fare for vannplaning.

Nedbørobservasjoner fra det aktuelle området

De største døggnedbørverdiene, mer enn 30 mm, er gitt i tabellen nedenfor. Denne nedbøren har falt mellom kl 06 UTC på dagen før oppgitt dato og kl 06 UTC på oppgitt dato. Alle tider er oppgitt i UTC.

STNR	STASJON	KOMMUNE	DATO	DØGNNEDBØR
88460	Grunnfarnes	Senja	16.07.2022	48,2
91180	Lenangsstraumen	Lyngen	15.07.2022	45,8
91725	Skjervøy	Skjervøy	15.07.2022	33,3
92910	Sopnesbukta	Alta	15.07.2022	32,2
99540	Nyrud	Sør-Varanger	15.07.2022	31,0
90400	Tromsø - Holt	Tromsø	15.07.2022	30,9

Blant værstasjonene som har timesmålinger av nedbør kan man finne største nedbørsum for et bestemt antall sammenhengende timer. Tabellene nedenfor gir største 24-, 12-, 6- og 3-timers nedbør.

STNR	STASJON	KOMMUNE	SLUTT DATO KL	24 TIMERS NEDBØR
91180	Lenangsstraumen	Lyngen	15.07.2022 15	46,0
91340	Alta lufthavn	Alta	15.07.2022 04	38,3
90495	Stakkevollan	Tromsø	15.07.2022 20:03	33,6
90400	Tromsø - Holt	Tromsø	15.07.2022 13	33,6
90100	Malangen - Pålfinnmoen	Balsfjord	15.07.2022 18	33,5
87640	Harstad stadion	Harstad	15.07.2022 21	32,1
99540	Nyrud	Sør-Varanger	14.07.2022 23	31,1
90450	Tromsø	Tromsø	15.07.2022 20	30,9
93301	Suolovuopmi - Lulit	Kautokeino	15.07.2022 03	30,1

STNR	STASJON	KOMMUNE	SLUTT DATO KL	12 TIMERS NEDBØR
91180	Lenangsstraumen	Lyngen	15.07.2022 08:40	45,9
90400	Tromsø - Holt	Tromsø	15.07.2022 12	33,4
90495	Stakkevollan	Tromsø	15.07.2022 12:02	33,0
99540	Nyrud	Sør-Varanger	14.07.2022 23	31,0
90450	Tromsø	Tromsø	15.07.2022 12	30,6
90100	Malangen - Pålfinnmoen	Balsfjord	15.07.2022 15	29,4
92650	Nuvsvåg	Loppa	15.07.2022 07	27,8
87640	Harstad stadion	Harstad	15.07.2022 15	26,3
90451	Tromsø PLU	Tromsø	15.07.2022 09:04	25,8
90510	Tromsdalen	Tromsø	15.07.2022 12:36	25,3
92350	Nordstraum i Kvæningen	Kvæningen	15.07.2022 06	24,7
93140	Alta lufthavn	Alta	15.07.2022 06	22,7

STNR	STASJON	KOMMUNE	SLUTT DATO KL	6 TIMERS NEDBØR
91180	Lenangsstraumen	Lyngen	15.07.2022 06:50	42,3
99540	Nyrud	Sør-Varanger	14.07.2022 22	30,6
90400	Tromsø - Holt	Tromsø	15.07.2022 08	28,3
92650	Nuvsvåg	Loppa	15.07.2022 05	26,8
90495	Stakkevollan	Tromsø	15.07.2022 08:05	26,4
90450	Tromsø	Tromsø	15.07.2022 08	25,9
92350	Nordstraum i Kvæningen	Kvæningen	15.07.2022 05	23,0
90451	Tromsø PLU	Tromsø	15.07.2022 08:01	22,5
93140	Alta lufthavn	Alta	15.07.2022 05	21,5

STNR	STASJON	KOMMUNE	SLUTT DATO KL	3 TIMERS NEDBØR
91180	Lenangsstraumen	Lyngen	15.07.2022 06:30	26,5
92650	Nuvsvåg	Loppa	15.07.2022 02	20,4
99540	Nyrud	Sør-Varanger	14.07.2022 18	20,2
94280	Hammerfest lufthavn	Hammerfest	15.07.2022 02	16,8
90400	Tromsø - Holt	Tromsø	15.07.2022 08	16,2
92350	Nordstraum i Kvænangen	Kvænangen	15.07.2022 03	15,7
90495	Stakkevollan	Tromsø	15.07.2022 07:48	15,4
90450	Tromsø	Tromsø	15.07.2022 08	14,5
93140	Alta lufthavn	Alta	15.07.2022 00	14,0

Største timesnedbør var 19,9 mm, og ble registrert på 99540 Nyrud mellom kl 14 og 15 den 14. juli.

Sjeldenhet

Tromsø - Holt fikk 28,3 mm mellom kl 02 og 08, noe som bare er 0,2 mm under 25 års returverdi og rødt kriterium for stasjonen.

Vervarslinga i Tromsø fikk også regn på oransje nivå, med 25,9 mm på 6 timer. Oransje kriterium og 10 års returverdi for både Holt og Vervarslinga i Tromsø er 25,0 mm.

Lenangstraumen fikk nest høyeste døgnedbør siden målingene startet i slutten av 2016, bare 1 mm mindre enn rekorden fra 18.-19. januar i år. Januar-hendelsen var dog lengre (ca 15 timer) og mindre intens enn denne (ca 7 timer). 42 mm på 6 timer er ny rekord for stasjonen. 10,4 mm og 10,6 mm målt kl 05-06 og 06-07 er de to høyeste observerte timesverdiene for stasjonen. Drøyt 5 års måleserie er for kort til å beregne returverdi, men det er liten tvil om at Lenangsstraumen opplevde sjeldent intenst regn.

Grunnfarnes fikk mest nedbør. Men 48,2 mm i døgnedbør og 71,6 mm i 2-døgnsnedbør forekommer oftere enn hvert 5. år.

Konsekvenser

Skader og infrastruktur

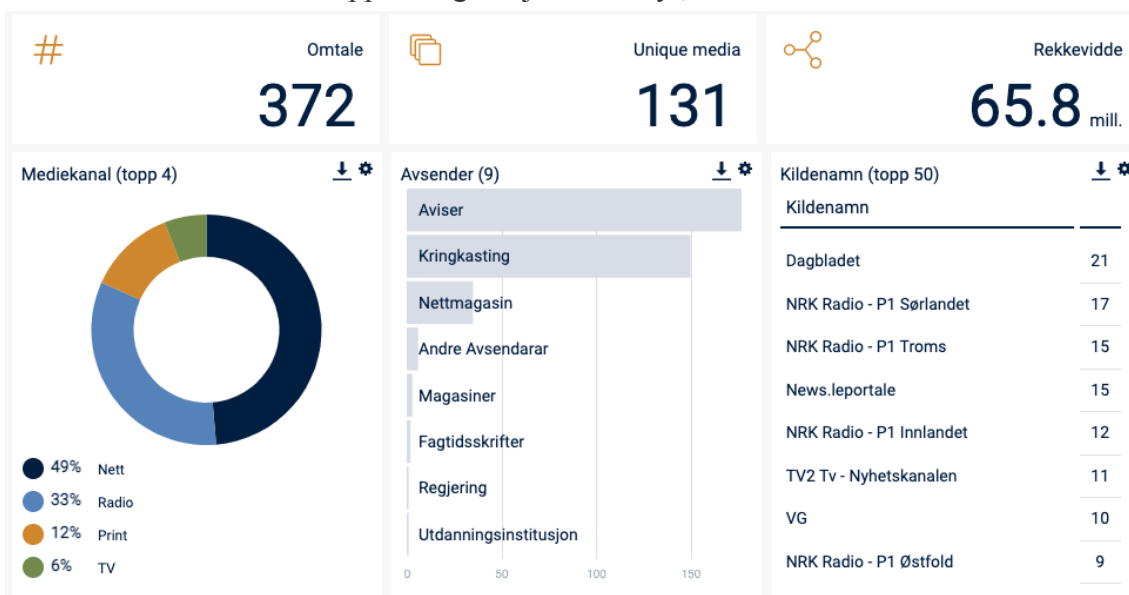
Farevarsler for regn utstedes for å iverksette tiltak mot overvann og konsekvenser av overvann, f.eks i tettbebyggelse.

Hendelsen medførte ingen stengte hovedveger.

Vannskadestatistikk fra <https://vask.finansnorge.no/> er kun tilgjengelig for landet som helhet. Erstatningsbeløpet i kategorien "inntrenging utenfra" 14. mars på 1,2 mill kr er 0-1 mill kr høyere enn dager i juli uten regnhendelse. Erstatningsbeløpet 15. mars på 1,9 mill kr er 0,5-1,5 mill kr høyere enn dager i juli uten regnhendelse.

Medieklipp

Det totale antallet medieklipp 14. og 15. juli var høyt, med hele 372 artikler.

Av de 372 artiklene handlet kun 22 om farevarsler. Kun fem av artiklene nevner det oransje farevarselet for svært mye regn. Det var primært lokalaviser i nord og NRK som omtalte situasjonen. Dagbladet trykket en NTB-sak om vær-situasjonen i hele landet hvor flere farevarsler er nevnt, også NVEs.

iFinnmark 14. juli:

[Elvebåter i Altaelva fulle av vann, og elva stiger raskt](#)

Alta Laksefiskeri Interessentskap (ALI) har sendt anbefaling om å trekke båtene opp på land.

[Nordlys](#) skrev at uværet var i ferd med å flytte seg:

Her regnet det mest i natt – men nå flytter uværet seg

Langs kysten i Troms kommer man til å merke regnet ennå litt til, men på Riddu Riđđu trengs nok ikke regnponcho med det første.

Det har regnet mye Troms i natt. I går sendte meteorologene ut oransje farevarsel om regn i fylket, med mulighet for opp til 60 millimeter regn. Så ekstremt viste været seg ikke å bli.

Oppsummering/Konklusjon

Værhendelsen ga sjeldent mye regn på kort tid i Vest-Finnmark og Nord-Troms. De første farevarslene ble utstedt kun et halvt døgn før hendelsen, noe som skyldes at den tidligere ikke var ventet å utgjøre noen fare.

Farevarselet stemmer godt overens med de retningsgivende kriteriene (i millimeter) i Alta og Nord-Troms vest for Lyngsalpan, mens værstasjonene i resten av Troms og Finnmark fikk nedbør under kriteriene.

I tettbebyggelse bør man forvente konsekvenser og skader av slike sjeldne nedbørsmengder, men ikke-meteorologiske faktorer som dreneringskapasitet har stor betydning for skadeomfanget.

I Nord-Troms vest for Lyngsalpan var det lite nedbør den siste uken før hendelsen, og en god del regn 9 dager før.

Vannskadene tilsier at konsekvensene av regnhendelsen har vært på gult nivå, ikke oransje nivå.

Rett beredskap er viktig for å håndtere konsekvensene av hendelsen, noe farevarslene bidrar til.